

Rettevejledning

Rettevejledning til opgave 1

Spørgsmål

1. Var byrettens afgørelse om, at betingelserne i retsplejelovens § 254 b, stk. 1, nr. 1 og 5, ikke var opfyldt, korrekt?

Betingelserne for at anlægge gruppesøgsmål fremgår af retsplejelovens § 254 b. Det er alene betingelserne i § 254 b, stk. 1, nr. 1 og 5, der spørges til.

Den gode besvarelse demonstrerer *forståelse* for den vurdering, der skal foretages efter hver af bestemmelserne. Det kan herunder forventes, at den studerende er inde på følgende forhold (men ikke nødvendigvis i samme rækkefølge):

Det er efter § 254 b, stk. 1, nr. 1, en betingelse, at der foreligger *ensartede krav*. Dette gælder både i forhold til *jus* og *faktum*, idet formålet bl.a. er at sikre sagsøgte ret til *kontradiktion*. Forskellene mellem de enkelte krav må med andre ord ikke være så store, at sagsøgte ikke kan svare fælles i forhold til alle gruppemedlemmer. Praksis vedrørende denne bestemmelse har generelt været *streng*.

I sagen har de pågældende medlemmer spist på restauranten på forskellige datoer, og de må derfor formodes at have spist forskellige retter. Det er med andre ord *ikke klart, at det relevante faktum er ens*.

Vurderingen af, om kravene i et gruppesøgsmål er ensartede, må foretages *på baggrund af påstanden*, der i sagen ikke går ud på betaling af et bestemt beløb, men på anerkendelse af erstatningsansvar.

Erstatningsansvar forudsætter imidlertid både, at der er et ansvarsgrundlag, og at der er årsagssammenhæng og kausalitet. Navnlig vurderingen af en *eventuel årsagssammenhæng må forventes at være individuel for de enkelte kunder*. Det bemærkes, at det for bedømmelsen af besvarelsen ikke er afgørende, hvor detaljeret besvarelsens erstatningsretlige del er, så længe den studerende konstaterer, at spørgsmålet om erstatningsansvar (ofte) må bero på en individuel vurdering.

Det er efter § 254 b, stk. 1, nr. 5, en betingelse, at gruppesøgsmål kan anses for den bedste måde at behandle kravene. Vurderingen heraf er mindre streng, men reglen har i praksis været anvendt i samspil med stk. 1, nr. 1, når individuelle forskelle har gjort gruppesøgsmålet uegnet.

Det indgår herudover i vurderingen, om sagerne kan føres på anden måde.

Alternativerne til gruppesøgsmål er:

- 1) at sagerne *kumuleres efter retsplejelovens § 250, stk. 1* (oprindelig subjektiv kumulation)
- 2) at sagerne anlægges individuelt, men herefter *sambehandles efter retsplejelovens § 254*
- 3) at sagerne anlægges individuelt, men at hovedparten af sagerne *udsættes*, mens et antal "prøvesager" afgøres

I den konkrete sag er der tale om et mindre antal kunder, som rimeligvis kunne forventes at forfølge deres krav selv efter en eller flere af de ovenfor skitserede fremgangsmåder.

Samlet bør den studerende konkludere, at betingelserne for at anlægge sagen som gruppesøgsmål ikke er opfyldt, og at byrettens afgørelse derfor var korrekt.

Pensum: DCR s. 336-40.

2. Er afgørelsen i gruppesøgsmålssagen bindende for Flemming Flid, og kan den anden sag mod Kokkerierne som følge heraf afvises ud fra retskraftsbetragtninger?

En dom i et gruppesøgsmål har retskraft for gruppens medlemmer, jf. retsplejelovens § 254 f, stk. 2, 1. pkt.

Dommens retskraft omfatter kun det eller de spørgsmål, der ved dommen er taget stilling til. Byretten har alene afgjort, at betingelserne for at anlægge et gruppesøgsmål ikke var opfyldt, og dommen afskærer derfor ikke Flemming Flid fra selv at anlægge sag med påstand om erstatning.

Nogle studerende vil måske overveje, om retsplejelovens § 254 f, stk. 2, 1. pkt. overhovedet gælder, når byrettens afgørelse går ud på ikke at antage sagen som gruppesøgsmål. Der er i dette tilfælde ikke fastlagt nogen ramme for gruppesøgsmålet, jf. retsplejelovens § 254 e, stk. 4, eller fastsat en frist for tilmelding, jf. § 254 e, stk. 6. Flemming Flid er omfattet af stævningens beskrivelse af gruppen, men det er for hans status af gruppemedlem formentlig en betingelse, at han inden for en af retten fastsat frist har *tilmeldt* sig gruppesøgsmålet. Det er ikke sket.

Analysen er ikke afgørende for at nå det rigtige resultat, men det må vægtes positivt, hvis den studerende ser og diskuterer dette spørgsmål.

Pensum: DCR s. 344, s. 699-703, s. 715.

3. Skal sagen afvises som følge af manglende retlig interesse?

Den studerende bør behandle de to dele af påstanden særskilt.

Flemming Flid kan ikke uden at have fået fuldmagt fra sin kæreste forfølge hendes krav. Det fremgår, at Flemming Flid ikke har snakket med sin kæreste om sagen, og han har derfor heller ikke fået en fuldmagt. Flemming Flid mangler derfor retlig interesse i denne del af påstanden.

For så vidt angår Flemming Flids egen påstand, er spørgsmålet, om den er *aktuel*. Det antages, at hvis en fordring er forfaldet og betingelserne for at nedlægge påstand om fuldbyrdelse er opfyldt, kan sagsøger ikke samtidig nedlægge påstand om anerkendelse af ansvaret og om fuldbyrdelse af erstatningskravet. Førstnævnte påstand er da et anbringende til støtte for fuldbyrdelsespåstanden. Det er mindre klart, om sagsøger i denne situation kan *vælge* at nedlægge påstand om anerkendelse. Det afgørende er, at den studerende ser og diskuterer spørgsmålet.

Hvis den studerende konkluderer, at Flemming Flid har retlig interesse i sagen for så vidt angår sit eget krav, skal det overvejes, hvad konsekvensen er af, at Flemming delvist savner retlig interesse. Da påstanden kan opdeles, er det ikke en konsekvens heraf, at sagen skal afvises i sin helhed, og retten kan således nøjes med at tage stilling til Kokkeriernes erstatningspligt over for Flemming Flid.

Pensum: DCR s. 150, 154-55.

4. Er Akari Anzu omfattet af reglerne om vidnepligt?

Der spørges i opgaven udtrykkeligt, om Akari Anzu er omfattet af reglerne om vidnepligt, men ikke om, hvorvidt hun eventuelt kan påberåbe sig vidnefritagelses- eller undtagelsesregler. Spørgsmålet er således, om hendes ejerskab og/eller rolle i selskabet indebærer, at hun skal betragtes som part i relation til reglerne om (vidne-)forklaring.

Det er som udgangspunkt kun sagsøger og sagsøgte, der betragtes som parter. Er sagsøgte et selskab, anses også personligt ansvarlige indehavere som parter, og det samme gælder efter omstændighederne andre personer, der har dominerende indflydelse i et selskab.

For andre, herunder direktører, bestyrelsesmedlemmer og aktionærer, er udgangspunktet, at afhøring sker efter reglerne om vidner.

I praksis er personer, der *repræsenterer* et sagsøgt selskab i relation til visse bestemmelser sidestillet med en part. Akari Anzu, som hverken er majoritetsejer eller direktør, omfattes næppe af denne personkreds, og ville under alle omstændigheder ikke være fritaget fra vidnepligt.

Akari Anzu er derfor omfattet af reglerne om vidnepligt

Pensum: DCR s. 579-81, s. 372-74.

Rettevejledning til opgave 2

Spørgsmål

1. Er rettens afgørelse af 27. marts 2024 korrekt?

Spørgsmålet vedrører dels, hvorvidt parterne har aftalt voldgift, og om domstolen kan prøve dette spørgsmål.

Det følger af voldgiftslovens §§ 4 og 8, at domstolen efter påstand skal afvise en sag, såfremt parterne har aftalt voldgift. Da sagen er anlagt ved domstolen den 6. marts 2024 og dermed forinden anmodningen om voldgift er modtaget af Byggeteknik (den 13. marts 2024), har domstolen kompetence til at prøve, om der foreligger en gyldig voldgiftsaftale, uanset at denne kompetence i udgangspunktet ligger hos voldgiftsretten, jf. VL § 16.

Den studerende skal herefter diskutere, og afvise, at der er indgået en voldgiftsaftale. I diskussionen kan det inddrages, at der ikke er formkrav til en voldgiftsaftales vedtagelse, men der skal dog være indgået en aftale, hvilket den studerende skal diskutere.

Det kan inddrages i diskussionen, at det følger af EMD's praksis, at en voldgiftsaftale indebærer et afkald på domstolsprøvelse efter EMRK art 6, og det derfor skal være frivilligt og utvetydigt.

Uanset at det måtte være sædvanligt i entrepriseforhold, må det afvises, at der er indgået en aftale om voldgift. Det fremgår ikke udtrykkeligt af aftalen, at der er aftalt voldgift, og da parterne er enige om, at voldgiftsklausulen ikke har været drøftet under forhandlingerne, ligesom parterne ikke har kontraheret før, så er der heller ikke en sædvane mellem dem. Det kan også inddrages til støtte for dette resultat, at der heller ikke er peget på en bestemt voldgift.

2. Var rettens afgørelse af 29. april 2024 om at fortsætte sagen korrekt?

Spørgsmålet vedrører dels, om Retten i Sønderborg har kompetence til at behandle sagen, og dels om indsigelsen er fortabt som følge af, at kompetenceproblemet først gøres gældende i andet svarskrift.

Da sagen vedrører en tvist mellem to parter, der har bopæl i hver sin medlemsstat, jf. DF art. 63, finder domsforordningen anvendelse, jf. DF art. 6.

Den studerende skal diskutere, om Retten i Sønderborg har kompetence. Sagsøgte i sagen – uanset at der er tale om et anerkendelsessøgsmål – er BauWerk, der har hovedkontor i München. Sagen skal derfor som udgangspunkt anlægges i Tyskland, jf. DF art. 4.

Den studerende skal tillige diskutere, hvorvidt betingelserne i DF art. 7, nr. 1, litra b, er opfyldt og giver værneting i Danmark. Parterne har indgået en entreprisaftale. Der er tale om en tjenesteydelse, der skal opfyldes i Tyskland, da det er der, kontoret er opført. Artikel 7, nr. 1, litra b, giver således ikke værneting i Danmark, og det gør ingen forskel, at sagens hovedspørgsmål vedrører, hvorvidt de er kontraktuelt erstatningsansvarlige, og at BauWerk kunne have valgt at anlægge sagen i Danmark, jf. DF art. 4.

Det følger dog af DF art 26, at for så vidt en ret i en medlemsstat ikke allerede er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne forordning, bliver den kompetent, når sagsøgte giver møde for den. Spørgsmålet er således, om BauWerk ved at bestride rettens saglige kompetence og påstå frifindelse i sit første svarskrift har givet møde med den retsvirkning, at de har fortabt indsigelsesmuligheden i forhold til den stedlige kompetence.

Da BauWerk har afgivet svarskrift uden klart at bestride rettens stedlige kompetence, har man formentlig givet møde i DF art. 26's forstand (DCR s. 295). Dette gælder i hvert fald, da der også er påstået frifindelse. BauWerk har med frifindelsespåstanden også gjort realitetsindsigelse. Retten i Sønderborg er på den baggrund i udgangspunktet kompetent til at behandle sagen.

Den gode besvarelse indeholder en diskussion af, om dette udgangspunkt fraviges, idet BauWerk er selvmøder på tidspunktet for afgivelse af svarskrift. I dansk ret er der en vejledningspligt, jf. eksempelvis U 2014.3260, men denne praksis kan næppe overføres til området for DF, da vejledningspligten alene følger udtrykkeligt, såfremt der er tale om forsikrings, forbruger- og ansættelsesværnning. Diskussionen og ikke resultatet er afgørende, men det er en forudsætning, at den studerende ser, at forholdet er reguleret af domsforordningen og diskuterer denne og ikke retsplejelovens regler.

Det er en fejl at henvise til DF art. 7, nr. 2, da der er tale om erstatning i kontrakt. Der er heller ikke tale om en sag omfattet af DF art. 24, da det vedrører entrepriseaftalen og ikke rettigheder over ejendommen. Det forventes ikke, at den studerende behandler disse bestemmelser.

3. Var Rettens afgørelse af 13. maj 2024 korrekt?

Parterne er indkaldt til et telefonisk retsmøde, jf. retsplejelovens § 353. Det følger af retsplejelovens § 360, stk. 3, at såfremt sagsøgte udebliver fra dette, så afsiger retten dom efter sagsøgerens påstand, for så vidt denne findes begrundet i sagsfremstillingen og det i øvrigt fremkomme. Der er intet i opgaven, der tyder på, at sagsfremstillingen ikke kan begrunde påstanden, da denne er oplyst til at være særlig udførlig.

Den studerende skal overveje, om der er grund til, at retten ikke skulle afsige udeblivelsesdom, jf. rpl § 360, stk. 7. Der er ikke tale om lovligt forfald – at en advokat har glemt at ringe til retten er ikke lovligt forfald og kan i øvrigt ikke anses for undskyldelige omstændigheder. Modparten ønsker heller ikke sagen udsat, da Tyge Troelsen netop anmoder retten om at afsige udeblivelsesdom.

Rettens afgørelse er derfor korrekt.

DCR s. 423

4. Var landsrettens og byrettens afgørelser af 14. juni 2024 korrekte?

Spørgsmålet vedrører, hvilket retsmiddel der skal anvendes overfor udeblivelsesdommen.

Udgangspunktet er, at en sagsøgt, der er udeblevet, kan anmode om genoptagelse, jf. retsplejelovens § 367, inden for 4 uger. Der kan alene ankes, såfremt det i anken gøres gældende, at retten har begået sagsbehandlingsfejl, jf. rpl § 369, stk. 4, hvilket der formentlig ikke er grundlag for her. Det er således korrekt, at landsretten afviser anken.

Det kan dog diskuteres, om en anke vedrørende manglende anvendelse af rpl § 360, stk. 7, er en anke af en sagsbehandlingsfejl i bestemmelsens forstand. Det afgørende er, at den studerende identificerer, at der alene kan ankes, når der er tale om en sagsbehandlingsfejl og diskuterer dette.

En anmodning om genoptagelse skal ske inden 4 uger efter dommens afsigelse. Da dommen er afsagt den 13. maj, og anmodningen først kommer den 11. juni 2024, er anmodningen derfor ikke rettidig, jf. rpl § 367.

Det bør diskuteres, om der er forhold i opgaven, der kan begrunde genoptagelse, jf. rpl § 367, stk. 1, 2. pkt. Heri kan inddrages, at der alene er tale om en dags overskridelse, men at det ikke er undskyldeligt. Diskussionen, ikke resultatet, er afgørende.